

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: ..... Adress: .....
 Söken: HÄLSINGBORG Berättat av: ? Frost
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1862 i Röstånga

Levnadsöden.	s. 1.
Konsul Persson.	s. 1.
Fastlagsbullar.	s. 2.
Majstång.	s. 2.
Marknaderna.	s. 3,4.
Kärnan.	s. 4.
Slädpartier.	s. 4.
Julasmällar.	s. 4.
Arbetsförtjänsterna.	s. 5.
Katten ur tunnan.	s. 5.
Mårten.	s. 6.
Påsk.	s. 6.
Slädpartier.	s. 6.
Varulvar.	s. 7.
Bäckamannen.	s. 7.
Bäckhästen.	s. 7.
Kyrkogrimen.	s. 7.
Raus kyrka med "Rolandsbilden".	s. 7.
Vårfrudagen.	s. 8.

ACC. N:R. M.8437:1-11.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: _____ Adress: _____

~~Staden:~~ HÄLSINGBORG Berättat av: Frost

Uppteckningsår: 1941 Född år 1862 i Röstånga

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ljusinbrinning. / <u>ej</u> - inbringning/	s. 8.
Påsk.	s. 8.
1:a maj.	s. 9.
Kristi Himmelfärdsdagen.	s. 9.
Pingst.	s. 9.
Hälsingborgsoriginal.	s. 10.
Bengt Scheer.	s. 10.
Slasmer.	s. 10, 11.
Stenbocksmarschen.	s. 11.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 8437:1

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Söcken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Frost

Uppteckningsår: 1941

Född år 1862 i Röstånga

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVLevnadsöden.

-Jag kom till Hälsingborg i oktober månad år 1889. Då var här inte så många hus som nu. Ute på Söder var där bara Gröna Lund, som var något nämnvärt att tala om. År 1889 byggdes den s.k. norra hamnen, och sockerbruket började på att byggas då också. I mars 1890 började jag på Fosfatfabriken. Det var konsul Persson som hade den, och där var jag i 44 år.

Konsul Persson

var vad man säger en "bra man". Det var en vän och kamrat, som vi arbetare satte stort värde på. Han kunde komma hit och säga:

-God dag, gubbar! Hur är det med Er?

-Jo, det är bra, svarade vi.

-Ja, ni äro duktiga. Jag kan lita på Er, sade han.

Han gjorde många fester för oss. Han delade ut medaljer fyra gånger till arbetarna. År 1911 fick jag min medalj.

Innan jag kom till Hälsingborg var jag på Vrams Gunnarstorp hos Tornérhielm. Där var jag i två år. Tornérhielm var också en "bra man". Vi hade det utmärkt hos honom. Vi hade dans lördags- och söndagskvällar, och då var det liv i luckan. År 1881 ingick jag som soldat i Norra Skånska Infanteriregementet, och där tjänade jag i 11 år, och den 16 juli 1940 kom jag till Krookska Stiftelsen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

No. 8437:2.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress:
Söoken: HÄLSINGBORG Berättat av: Frost
Uppteckningsår: 1941 Född år 1862 i Röstånga

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Fastlagsbullar

äts på måndagen och även på söndagen, men helst på måndagen. Då skulle man ha bullar och mjölk. Varför vet jag inte.

✓ Majstång.

-Här i Hälsingborg hade de majstång i de flesta gårdar, där som var hyresgäster. Jag bodde ute hos en snickare John Nilsson i kvarteret Argus. Hyresvärdan bjöd där regelbundet varje midsommarafton på kaffe och konjak och kakor och så var det samkväm och trevligt. Vi hyresgäster skaffade löv och reste majstången. Så gjorde vi en berså av löv inne på gården samt lade en vit duk på bordet. Och sedan gick dansen hela natten med tofflor och träskor.

-Brukade alla hyresvärdar bjuda vid midsommar?

-De flesta hyresvärdar som var lilla humana och trevliga bjöd på kaffe och konjak. Jag vet att det förekom på många ställen här i Hälsingborg. Vi hade alltid så roligt, fast att det var enkelt efter vår tids pretentioner. Den långa stången som behövdes till majstången lånade jag på Fosfatfabriken.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

No. 8437:3

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad: .....

Adress: .....

Söcken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Frost

Uppteckningsår: 1941

Född år 1862 i Röstånga

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVMarknaderna

i Hälsingborg voro rätt så stora. Där var en del på Stora torget, och där höll slaktare och andra. När det var marknad kom landborna in till staden, och fram mot eftermiddagen stannade kommersen av. Då skulle alla till krogarna och ha sig en sup. Oj, vad det kunde vara trängsel ibland.

-Nu löper vi till Öresund!, skrek dom samt sprang ifrån både stånd och varor.

Här var många krogar på den tiden. Här var t.ex. Öresund, Gröna Lund, Strömbergs, Mollbergs källare m.fl.

Och så såldes här ju kreatur. Kreaturshandlarna voro ena riktiga bjässar på den tiden. De gick omkring och synade djuren med sakkunnig min, pekade på "koerna" med sina knälpåkar. Kreaturen höll till vid ett litet torg tätt vid Sägverket. Där sålde de grisar och kor, mest grisar skulle jag tro. Möbler och slöjdsaker stod däremot upp-radade på torget, där bilarna nu håller. Käringar från Småland kom ner och sålde spinnrockar och snurror/att nysta upp garn på/.

-Se, en såden litet rar spinnrock jag har!, skrek dom när man gick förbi.

Även dessa gummor tog sig en snaps. Fylleriet florerade i mycket större utsträckning då än nu. Det ansågs inte vara någon skam att komma raglande. Det var därför ofta krakel och elände vid marknaderna. Nu är det fullkomligt nyktert, ja, så nyktert att vi intehalls ha några marknader längre. Det existerade inga idrottsföreningar eller något sådant då, men det fanns i alla fall en idrott som utövades vid

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8437:4

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: Adress:
 Socken: HÄLSINGBORG Berättat av: Frost
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1862 i Röstånga

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

marknaderna, och det var -brottning. Så fort karlarna betalt sin förtäring och snaps på krogarna så skulle de åstad och ta ett livtag på någon lämplig plats. Jag minns så väl hur rädd jag var för sådana där utmaningar när jag först kom till Hälsingborg. Ja, nu äro marknaderna försvunna. Där är inte mer av dem.

Kärnan.

-Jag har inte hört några sägner om någon som skulle ha kastat sig ner därifrån och inte heller några sägner om någon eller några som skulle ha suttit fångna där.

Slädpartier

förekom, men det var inte i samma utsträckning som på landet, det kan jag intyga som även bott på landet. Men visst företog herrskapen slädpartier även inne i Hälsingborg.

Vid julen sköt de

Julasmällar

i enstaka fall. På landet häromkring gick vi från gård till gård. Så sköt vi och så sprang vi och de kom efter oss, och vi ville gärna bli tagna, ty då fick man brännvin. Vi gick inte bara julafton och sköt sådana där julasmällar utan hela julen. Vi kunde vara en 8-9 i var trupp, och så sköt vi salvor som hördes långa vägar.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 8437:5

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad: Adress:

Söcken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Frost

Uppteckningsår: 1941

Född år 1862 i Röstånga

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVArbetsförtjänsterna

voro mycket små förr. När jag var 21 år gick jag till bönderna och tröskade för 25 öre om dagen plus maten, som bestod av grovt bröd, sill, panntofflor och drickablandning. Det var sällan vi fick något annat. Det första året jag tjänade i Oderljunga i Krist.län var jag 16 år, och där hade jag 60 kronor i lön om året, och så kom bonden och kallade på mig kl. 4/fyra/ varje morgon, och om kvällarna slutade vi inte arbetet före kl. 8/åtta/. När jag kom till Hälsingborg började folk dra sig så smått till städerna. Anledningen var ju den att det började växa upp industrier som drog mycket folk till sig. Betalningen var där bättre, och det var inte att undra på att folk övergav jordbruket.

Katten ur tunnan.

-Här i sta'n slog vi katten ur tunnan på Vetterlingska tomten, där Nya Varmbadhuset nu ligger. Där var ett stort tält upprest, och inne i det tältet red de. I tunnan fanns ingen levande katt men väl en flaska vin eller annat starkt. Förman Nils Olsson vid Fosfatfabriken var i regel ledare för ryttarna. Han stod och klatschade med sin piska. De var inte utklädda något vidare, men de hade ett fint gille bakefter. Själv deltog jag inte aktivt i dessa upptåg i Hälsingborg men jag såg på flera gånger, och ute i Oderljunga var jag med som pojke. Efteråt brukade folk gärna samlas på Gröna Lund. Där var kugelbanor och sådant där som lockade.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8437:6.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Söcken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Frost

Uppteckningsår: 1941

Född år 1862 i Röstånga

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVMårten.

-Då bjöd i n t e hyresvärdarna. Då fick var och en festa efter bästa förmåga. En del köpte en anka eller en höna, men för det mesta var det nog spekesill, och det gick bra det med. Det är nog mest på senare år som de börjat äta gås så där allmänt. Jag minns det i varje fall inte från mina barnaår. Hemma hos oss hade vi nio barn, så där kunde det inte komma på frågan att vi skulle ha gås.

Påsk.

-Äggrullning har jag aldrig varit med om, men de klinkade ägg "privat".

Slädpartier.

-När det var tillräckligt med snö så skulle det ordnas slädpartier, och det ordnades på så sätt att en del lade ihop det som behövdes. Så körde de en runda till en gästgivargård och hade gille bakefter. De kunde vara en åtta till tio stycken och bjällror hade de alltid vid dessa utfärder.

Joseph S. H.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8437:7

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: Adress:
 Söken: HÄLSINGBORG Berättat av: Frost
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1862 i Röstånga

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Varulvar.

-Vem som helst kunde bli en varulv. De gick avsidet när de kände att de skulle förvandlas. När de kom tillbaka hade de t r å d a r i munnen. På så sätt kunde man se att personen ifråga varit en varulv. En varulv var en människa som förvandlades till en varg.

Bäckamannen

talade de inte om här i staden men på landet hörde jag att där var. Bäckamannen hade en hästfot och en människofot. (Men det var inte annat än ljusen i jorden.)

Bäckahästen

kunde bli en lång häst med en väldig mängd ryttare, men han kastade dem snabbt i bäcken. En del gamla påstod att Bäckahästen och Bäckamannen var detsamma. När skenet for fram och tillbaka sa de att det var Bäckamannen som var ute, och när folk inte hittade hem, vände de ut och in på alla fickor - nå så hittade de hem. När Bäckahästen eller Bäckamannen förvillat dem, skrattade han så roligt.

Kyrkogrimen

har jag inte hört någonting om.

Häus kyrka med "Rolandsbilden".

D:o.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 8437:8.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Söcken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Frost

Uppteckningsår: 1941

Född år 1862 i Röstånga

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVVårfrudagen.

-Tredje torsdagen i Tor skulle man lägga sig i dagsljus. Då slapp alla lärlingar ett stå till 9-10 på kvällen. Men någon fest hade de inte.

Ljusinbrinning. /ej -inbringning/

-Ljusinbrinning brukade hantverkarna ställa till med första kvällen de arbetade vid ljustänt. Det var den 21 september eller 1 oktober. Jag har inte varit med men hört talas om det både i Hälsingborg och utomkring. När 8-timmarsdagen kom blev det slopat allt sådant där. Jag minns att många mästare struntade i den där seden när arbetarna fick sin åttatimmarsdag genomförd. Annars var det där en mycket gammal tradition.

Påsk.

-De talade förr om bullemåndag eller frimåndag, pannkaks-tisdag och fläskonsdag eller dymmelonsdag, skärtorsdag, långfredag och påskalördag/ men ej skitta lördag/.
Förekom skärtorsdagskål eller påskgröt i Ert hem?
-Ibland hade vi risgröt till påsk, och sedan jag blev gift hade vi det alltid. Det var min hustru som införde den seden. Det var förstås helt privat, så vi hade inte några gäster, som åt gröt. Gröt var eljest gillesmat för 50 år sedan. Vid påsken brukade de hänga kvast och raka på ryggen. Det var skärtorsdag, och på långfredagens morgon kunde de i kyrkan se vilka som varit trollpackor.

f. v. f. K. S.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 8437:9.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: _____ Adress: _____
Söken: HÄLSINGBORG Berättat av: Frost
Uppteckningsår: 1941 Född år 1862 i Röstånga

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ 1:a maj.
-De sjöng inte maj i by särskilt här i staden men ute på landet var det brukligt. Här i sta'n var det bara småglyttar, och de håller på ännu men inte så mycket som förr. År 1888 och 1889 när jag tjänade på Vrams Gunnarstorp gick vi och sjöng maj och se'n hade vi "majsjungargille" bakefter.

✓ Kristi Himmelsfärdsdagen
var inte 1:a metardagen.

✓ Pingst.
-Då tog de till Hammermölle.

Fel!!!
Sista april.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8437:10.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Söoken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Frost

Uppteckningsår: 1941

Född år 1862 i Röstånga

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVHälsingborgsoriginal.Silla-Bengt:

-Silla-Bengt var ett "snällt liv", men han var litta glyttig.
Han sprang ärenden åt fiskargummorna. Så diktade de visor
om honom.

Hur lät dessa verser?

När jag kommer in i köken
får jag mig en kyss av fröken.
Alla kvinnor mig kyssa vill,
får jag smakar gott av sill.

De hade flera verser men dem minns jag inte.

Bengt Scheer:

-Bengt Scheer gick framför alla fönster och bockade, neg
och dansade för alla butiksfröknar. Det var Bengt Scheer
det. Han är död och avliden han med. Bengt Scheer var en
"illmarig rackare!"

Slasmer:

-Slasmer var en arbetare, "en djävla spelevink". En gång
kom pastor Liljeblad och Slasmer höll just på med att tjära
ett tak. Prästen hälsade men Slasmer besvarade inte hans
hälsning.

-Ska' Du inte svara?, undrade prästen.

-Jag kan väl inte vara både svarande och tjärande/kärande!
på en gång!, tyckte Slasmer.

Slasmer talade litta dåligt. Han läspade och fick därför

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M. 8437:11.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad: .....

Adress: .....

Söken: HÄLSINGBORG

Berättat av: Frost

Uppteckningsår: 1941

Född år 1862 i Röstånga

det namnet. Han blev ihjälslagen till slut. Han ramlade ned från en lastbil nere vid Sundstorget och slog ihjäl sig.

Stenbocksmarschen.

-Den 28 febr. gick alltid ett stort tåg av stapeln. I

täten gick musik. Det var skarpskyttarna som spelade.

-Var det inte fiskare som gick i täten och spelade fiol?

-Inte sedan jag kom hit, men jag har hört talas om att det skulle ha varit så i äldre tid.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!